

Zo zákulisia vzniku biometrického pasu

Štefan Zgebura

stefan.zgebura@hp.com

Prihodilo sa vám už, že ste stratili alebo vám ukradli cestovný pas? Tak potom si iste spomínate na nepríjemné procedúry pri každom prekročení hraníc, ktorých jediným cieľom bolo zistiť, či ste to naozaj vy, alebo či niekto práve nezneužíva vaše osobné údaje a podobu vo sfalšovanom pase.

Podobným nepríjemnostiam už odzvonilo aj u nás, keď sa začali vydávať cestovné pasy so zabudovaným tzv. biometrickým prvkom. Tento prvok je uložený v bezkontaktnom čípe, miniatúrnom integrovanom obvode, zatavenom do polykarbonátovej dátovej strany pasu. Do pamäte čipu možno ukladať v zakódovanej elektronickej podobe všetky textové a grafické údaje, ktoré sú zobrazené na doklade.

A prečo biometrický? Pretože ide o technológiu, ktorá umožňuje bezpečnú identifikáciu osoby pomocou jedinečných biologických znakov človeka, v našom prípade nemenných rozmerov hlavy na rôznych miestach (vzdialenosť očí, šírka nosa, hĺbka usadenia očí, či tvar brady), ktoré nedokáže zmeniť ani plastická operácia. Tieto rozmery sa dajú z digitálnej fotografie elektronicke spracovať na sieť bodov a porovnať s tvárou držiteľa cestovného dokladu.

FALŠOVATEĽOM KOMPLIKUJE ŽIVOT

Jednoducho povedané, všetky osobné a iné údaje vrátane fotografie, ktoré sa nachádzajú na dátovej strane pasu, sú uložené elektronicke aj na čípe. Pri kontrole cestovného dokladu sa pomocou čítacieho zariadenia údaje z čipu dajú zobrazovať a porovnať, či sú totožné s údajmi na

dátovej strane pasu. Výrazne to skomplikovalo „prácu“ falšovateľom, pretože ak by aj zakódované údaje na čípe dokázali rozlúštiť, nedajú sa pozmeniť, pretože ich autenticita je chránená elektronickeým podpisom. Okrem toho je čip „uzamknutý“ a každým pokusom o zmenu údajov by sa poškodil.

Cestovné doklady s biometrickým prvkom, technické riešenie ich personalizácie a kontroly dodala pre Ministerstvo vnútra SR spoločnosť Hewlett-Packard Slovakia, ktorá vyhrala tender a svojej úlohy sa zhostila za necelých jedenásť mesiacov. Opierala sa pritom o bohaté skúsenosti svojej materskej spoločnosti a jej riešenie HP National Identity System, ktoré spĺňa aktuálne požiadavky na zabezpečenie výroby cestovných a osobných dokladov, odolných proti falšovaniu, v rámci celého štátu alebo regiónu. Stavebnicový charakter tohto riešenia umožňuje pripájať k systému aj ďalšie prídavné moduly. Môže to byť napríklad sekundárny biometrický prvok, obsahujúci odtlačky prstov, ktorého zavedenie do pasov vyžaduje Európska únia od členských štátov už v polovici budúceho roka.

„V zadaní na výrobu slovenského cestovného dokladu podľa štandardov, platných pre všetky členské štáty Európskej únie, boli dva významné celky,“ vysvetľuje projektový mana-

žér Štefan Zgebura. „Na jednej strane dodanie cestovných dokladov s primárnym biometrickým prvkom a s dátovou stranou na báze hrubého polykarbonátu, na druhej samotné softvérové a hardvérové technické riešenie personalizácie pasu.“

NEVIDITEĽNÉ BEZPEČNOSTNÉ PRVKY

Pasová knižka obsahuje ešte množstvo ďalších bezpečnostných prvkov – viditeľných i neviditeľných. Na jej vývoji, ktorý trval osem mesiacov, sa zúčastnili odborníci rôznych profesií, najmä pri návrhoch grafiky, bezpečnostných prvkov, výbere papiera a obalu. Navyše, obal je ekologický, čiže recyklovateľný, a neobsahuje škodlivé látky. Osobitnú pozornosť si zasluhuje polykarbonátová dátová strana, na ktorú sa osobné údaje netlačia, ale sa personalizujú (gravirujú) špeciálnou laserovou technikou dovnútra materiálu, pod viaceré citlivo skombinované ochranné prvky. Z uvedeného dôvodu je na polykarbonátovej dátovej strane čiernobiela fotografia.

Spoločnosť Hewlett-Packard má už veľmi dobré referencie z riešenia a zavádzania identifikačných dokladov s vysokými bezpečnostnými štandardmi v Taliansku, Izraeli, Poľsku, Bulharsku a na Slovensku, kde sa už táto technológia využíva pri výrobe a vydávaní nových európs-

ských vodičských preukazov. „Na projekte biometrického pasu pracovali najlepší slovenskí odborníci, ktorých mal Hewlett-Packard Slovakia ako generálny dodávateľ k dispozícii,“ dodáva Štefan Zgebura. „Základný tím tvorilo 25 až 30 ľudí, v pozadí však boli desiatky ďalších.“

DVOJNÍK JE ZATIAĽ VÝNIMKOU

Výsledkom ich úsilia bola implementácia kompletnej technológie výroby a vydávania moderného a bezpečného cestovného dokladu – od prijatia žiadosti o vydanie pasu, automatickú personalizáciu dokladu (vložením údajov a fotografie do pasu a do čipu) na centralizovanom špeciálnom pracovisku, až po bezpečnú distribúciu dokladov.

Nový slovenský cestovný doklad bude slúžiť na bezpečnú identifikáciu vašej osoby všade na svete. Preto by ste s ním mali naďalej zaobchádzať opatrne, a to nielen kvôli tisícke, ktorú ste zaň dali.

Zriedkavú možnosť zámény osôb (dvojníkov) vylúči až zavedenie identifikácie pomocou odtlačkov prstov, takisto elektronicke uložených na čípe v pase, keďže je známe, že rovnaké ich nemajú ani jednovaječné dvojčatá. Akým spôsobom sa tento ďalší biometrický bezpečnostný prvok uvedie do života ukážu najbližšie mesiace.

